

Zasady systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Kątach Wrocławskich

I. CELE I ORGANIZACJA SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

§ 1.

Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym w Kątach Wrocławskich funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodność sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

§ 2.

Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku Spółdzielczym w Kątach Wrocławskich oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
- 2) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, zwanej w dalszej części „Ustawą”;
- 3) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, zwanego w dalszej części „rozporządzeniem”;
- 4) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach;
- 5) [Aktualizacji] Wytycznych dotyczących wdrożenia Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach wydanej w kwietniu 2017 r.” wydanych przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
- 6) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

§ 3.

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się:
  - 1) mechanizmy kontrolne;
  - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych (wykonywanie testowania lub nadzoru);
  - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne istotnym procesom.
3. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez:
  - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu,

struktury organizacyjnej;

- 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów, o których mowa w § 1, z procesami w działalności Banku, które zostały uznane za istotne, oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych (wykonywanie testowania lub nadzoru).

§ 4.

Struktura systemu kontroli wewnętrznej

1. Funkcjonujący w Banku Spółdzielczym w Kątach Wrocławskich system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach (liniach obrony):
  - 1) Pierwsza (I) linia obrony to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej;
  - 2) Druga (II) linia obrony to funkcja zarządzania ryzykiem realizowana przez specjalnie do tego powołaną niezależną komórkę organizacyjną w strukturze organizacyjnej Banku, niezależną od zarządzania ryzykiem na pierwszej (I) linii obrony, tj. Komórkę ds. zgodności;
  - 3) Trzecia (III) linii obrony to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
2. Schemat Struktury systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Kątach Wrocławskich został przedstawiony w Załączniku nr 1.

§ 5.

Funkcja kontroli realizowana na pierwszej (I) linii obrony

1. Celem funkcji kontroli, realizowanej na pierwszej (I) linii obrony jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych. Funkcja ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
2. Funkcja kontroli sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności realizacji funkcji kontroli wyznaczono w zakresach obowiązków.

§ 6.

Funkcja kontroli realizowana na drugiej (II) linii obrony

1. Funkcja kontroli realizowana przez specjalnie do tego powołaną niezależną komórkę organizacyjną w strukturach Banku, niezależną od zarządzania na pierwszej (I) linii obrony, realizowaną na drugiej (II) linii obrony, to czynności niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych realizowane przez specjalnie dedykowaną do tego komórkę organizacyjną Banku, niezależną od zarządzania ryzykiem, czynności realizacji funkcji kontroli (czynności testowania lub nadzoru) wykonywanych na pierwszej (I) linii obrony oraz z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w realizacji czynności niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych.
2. Funkcja kontroli, o której mowa w ust. 1 ma charakter ciągły i kompleksowy. Obejmuje ocenę skuteczności mechanizmów kontrolnych na pierwszej (I) linii obrony oraz ocenę prawidłowości realizacji funkcji zarządzania ryzykiem w działalności Banku.
3. W strukturach Banku działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność Komórkę ds. zgodności.

§ 7.

Funkcja kontroli realizowana na trzeciej (III) linii obrony

1. Funkcja kontroli realizowana na trzeciej (III) linii obrony to funkcja audytu wewnętrznego (audyt wewnętrzny) realizowana przez Pion Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony

Zrzeszenia BPS, która ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku.

2. Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność funkcji zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku realizowanej na pierwszej (I) i drugiej (II) linii obrony, a także ocenia skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem.
3. W strukturach Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność funkcji audytu wewnętrznego.

II. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ZA ZAPROJEKTOWANIE, WPROWADZENIE ORAZ ZAPEWNIENIE SKUTECZNEGO I ADEKWATNEGO SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

§ 8.

Zarząd Banku

1. Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, Komórkę ds. zgodności oraz zapewnia niezależność tej komórce.
2. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z Komórką ds. zgodności oraz Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
3. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
4. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:
  - 1) odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
  - 2) odpowiada za opracowanie Polityki Zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Komitetowi Audytu Banku, raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności;
  - 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki Zgodności Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.
5. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą Banku o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa w ust. 4.

§ 9.

Rada Nadzorcza Banku

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej.
2. Rada Nadzorcza Banku monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Komórki ds. zgodności, Zarządu Banku, Komitetu Audytu Banku,

oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego.

3. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej pierwszego i drugiego poziomu, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Komórki ds. zgodności. Ocena skuteczności i adekwatności realizacji funkcji audytu wewnętrznego jest realizowana wyłącznie przez Radę Nadzorczą Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. W Banku funkcjonuje Komitet Audytu, dlatego też Rada Nadzorcza przeprowadza oceny, o których mowa w ust. 3, na podstawie opinii tego Komitetu.
5. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza Banku:
  - 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
  - 2) zatwierdza Politykę Zgodności Banku;
  - 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

§ 10.

Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą

1. Rada Nadzorcza dokonuje corocznie niezależnej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Komórki ds. zgodności na podstawie:
  - 1) opinii Komitetu Audytu;
  - 2) informacji Zarządu Banku;
  - 3) okresowych raportów Komórki ds. zgodności;
  - 4) ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta;
  - 5) istotnych, z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, informacji uzyskanych od Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
  - 6) ustaleń wynikających z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. UKNF, UOKIK);
  - 7) istotnych z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, ocen i opinii dokonywanych przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.
2. Rada Nadzorcza może rozpatrywać propozycje zmian w zakresie systemu kontroli wewnętrznej przedstawione przez Zarząd Banku.
3. Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej wydawana jest przez Radę Nadzorczą w oparciu o kryteria, do których zalicza się:
  - 1) ocenę realizacji zatwierdzonych celów strategicznych;
  - 2) osiągnięcie założeń finansowych na dany rok, w tym osiągnięcie minimów wskaźnikowych określonych w Umowie Systemu Ochrony;
  - 3) ocenę zmaterializowania ryzyka reputacji Banku;
  - 4) wyniki kontroli/przebiegów/audytów Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i audytów zewnętrznych realizowanych przez komórki wewnętrzne i zewnętrzne Banku;
  - 5) ilość błędów znaczących i krytycznych identyfikowanych w ramach niezależnego monitorowania;
  - 6) trend w ilościach skarg Klientów do UKNF z uwzględnieniem trendu skarg zasadnych;
  - 7) ilość i kwota strat operacyjnych (trend);

- 8) przekraczanie limitów ustanowionych przez Bank, itp.
4. Z uwagi na fakt, że Bank Spółdzielczy w Kątach Wrocławskich jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz uwzględniając zapisy *Ustawy o bankach spółdzielczych*, trzecia linia obrony (tj. Audyt Wewnętrzny) jest realizowana przez jednostkę zarządzającą Systemem Ochrony.

§ 11.

Zarząd i Rada Nadzorcza Spółdzielni

1. Zarząd Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, który obejmuje funkcję audytu wewnętrznego oraz zapewnienie niezależność realizacji tej funkcji.
2. Rada Nadzorcza Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dokonuje oceny adekwatności i skuteczności działania w Systemie Ochrony funkcji audytu wewnętrznego.

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego
w Kątach Wrocławskich

14.05.2021r.

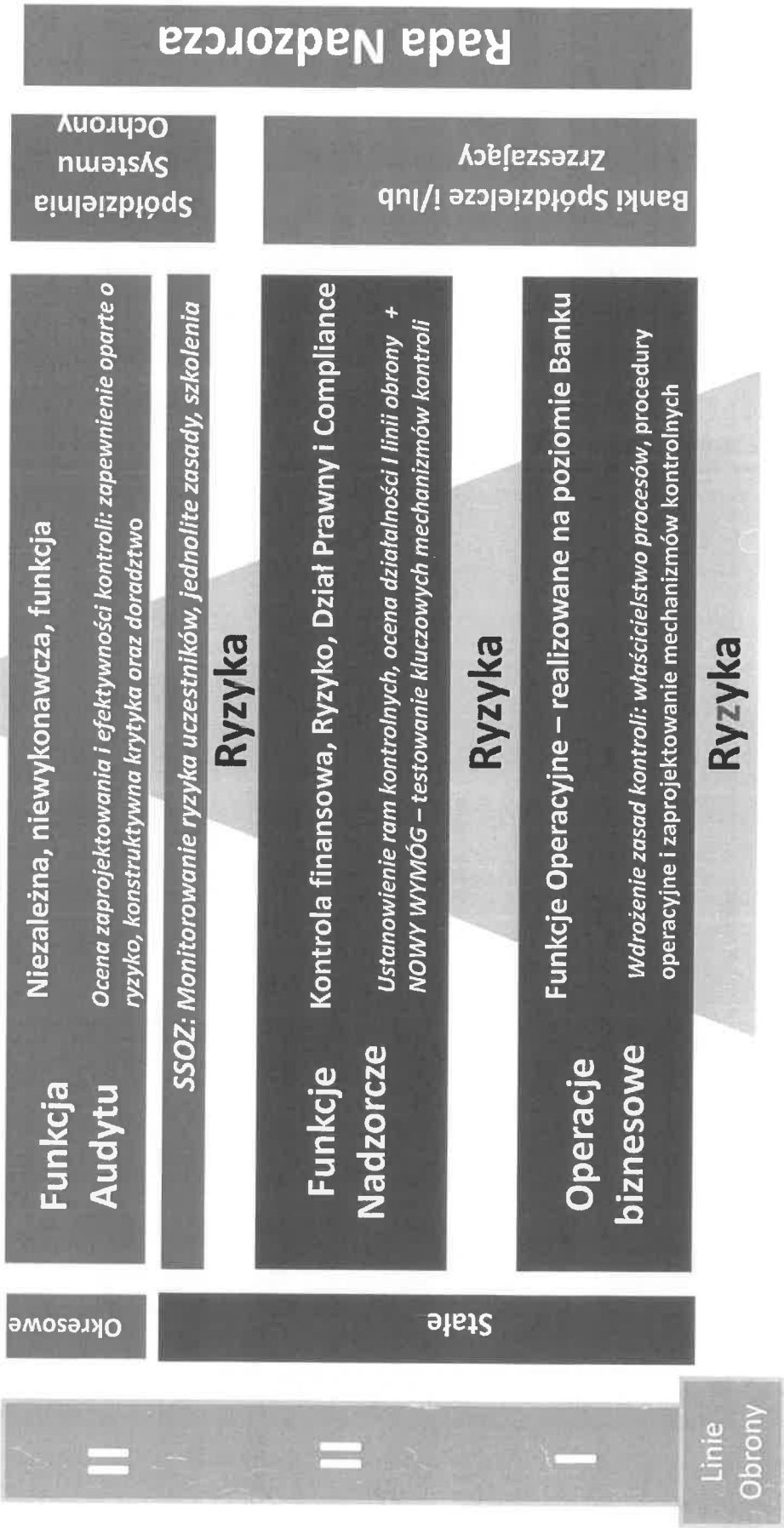
Grzegorz Mitek

Grzegorz Mitek

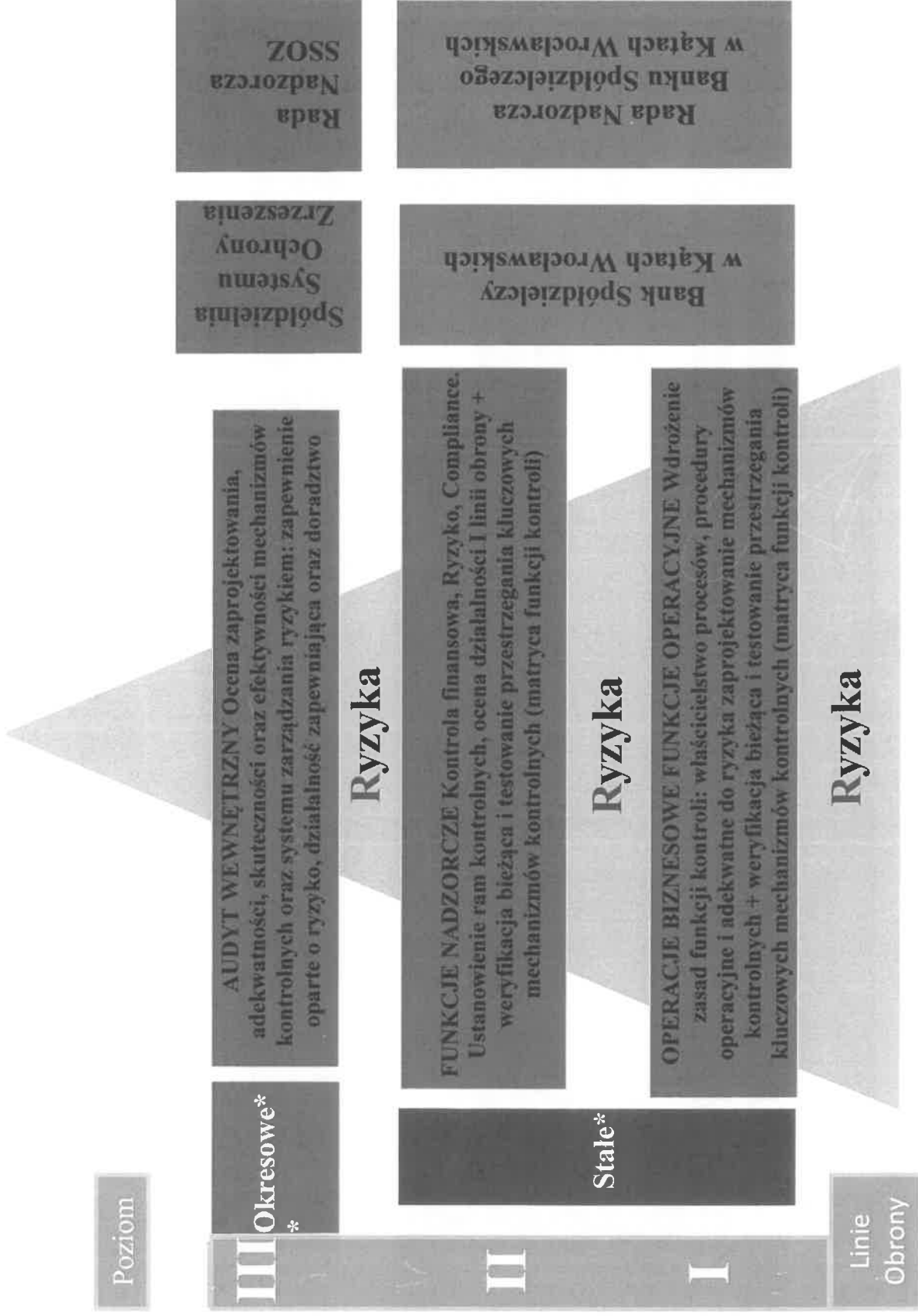
Zarząd Banku Spółdzielczego
w Kątach Wrocławskich

Jacek...

Schemat Struktury Systemu Kontroli Wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Kątach Wrocławskich

* Funkcja kontroli wpisana w przebieg procesu, wykonywana regularnie.

**Funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Pion audytu wewnętrznego w oparciu o Plan Audytu zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia.